

BEN AARONOVITCH

ZÁLUDNÉ LÉTO

ZÁLUDNÉ LÉTO

BEN AARONOVITCH

ZÁLUDNÉ
LÉTO

Přeložil Milan Žáček

FOXGLOVE SUMMER

Copyright © Ben Aaronovitch, 2014

First published by Orion/Gollancz/Weidenfeld, London

Translation © Milan Žáček, 2017

Cover art © Kateřina Bažantová, 2017

© Argo, 2017

ISBN 978-80-257-1746-2 (váz.)

ISBN 978-80-257-2307-4 (e-kniha)

Tuto knihu věnuji siru Terrymu Pratchettovi, nositeli Řádu britského impéria, který stojí jako tentononc na skalnatých březích našich imaginací, aby nás lépe mohl bezpečně navést do přístavu.

Část první

Pomezí

*Za dávných časů, za Artuše krále,
o kterém Briti mnoho mluví k chvále,
království vil prý bylo v této zemi,
Královna skřítků s poddanými všemi
v zelených lukách často tančila si.*

„Povídka ženy z Bathu“, Geoffrey Chaucer
v překladu Fr. Vrby

Hlubková kontrola

Právě jsem míjel bývalou centrálu společnosti Hoover, když jsem uslyšel, jak za mnou vztekle zaječel pan Punch. Nebo to mohly být něčí brzdy nebo vzdálená siréna nebo airbus nalétávající na Heathrow.

Sem tam jsem ho slyšel od chvíle, kdy jsem sletěl z vrcholu jistého věžáku ve čtvrti Elephant and Castle. Nebyl to ale skutečný zvuk, chápejte – byl to pocit, vyjádření samotné podstaty města – to, co bychom mohli nazvat *super-vestigium*, kdyby se Nightingale tak zarputile nestavěl vůči mým snahám vytvářet si vlastní terminologii.

Někdy má výhrůžnou náladu, někdy ho slyším jako slabé zoufalé kvílení na pozadí poryvů skučících kolem soupravy metra. Někdy taky žádání a škemrá v hučení nočního provozu za oknem mého pokoje. Náš pan Punch je pěkně nevypočitatelná postava. Náladová a nebezpečná jako fanoušci hostujícího týmu v sobotu večer.

Tentokrát dával průchod zuřivosti a nevrlosti a rozhořčení. Nechápal jsem ale proč – on z Londýna neodjížděl.

* * *

BBC je coby instituce stará jen něco přes devadesát let. Což znamená, že Nightingale se ve společnosti rozhlasových přijímačů cítí natolik dobře, že má v koupelně digitální rádio. V něm při holení poslouchá Radio Four. Nejspíš předpokládá, že moderátoři jsou za mikrofony stále spolehlivě usazení ve společenském oděvu, když cupují politika, který je toho dne brzy ráno obětován v pořadu *Today*. Proto se také o těch neznámých dětech dozvěděl dřív než já – a to ho překvapilo.

„Žil jsem v domnění, že ranní vysílání posloucháte docela rád,“ pronesl nad snídání, když jsem přiznal, že je to pro mě novinka.

„Věnoval jsem se cvičení,“ podotkl jsem. V průběhu několika týdnů po demolici věžáku Skygarden – při níž jsem stál na jeho vrcholu – jsem byl klíčovým svědkem ve třech různých vyšetřováních, a to mezi ně nepočítám zkoumání vedené Útvarem profesních norem. Nemalou část každého pracovního dne jsem strávil ve výslechových místnostech různých londýnských policejních stanic včetně neblaze proslulého tříadvacátého patra Empress State Building, kde má odbor ÚPN pro ta nejzávažnější šetření vyhrazené skřípce a palečnice.

To znamenalo, že jsem si navykl vstávat brzy, abych potrénoval a strávil chvíli v tělocvičně, než jsem vyrazil odpovídat pěti různými způsoby na jednu a tutéž zatracenou otázku. Což bylo vlastně dobře, protože od zásahu taserem, který mi Lesley uštědřila do zad, se mi nespalo dvakrát dobře. Začátkem srpna výsledky víceméně pominuly, ale zvyk – a nespavost – mě neopustily.

„Přišla žádost o výpomoc?“ zeptal jsem se.

„Co se týče formálního vyšetřování, tak ne,“ odpověděl Nightingale. „Ale pokud se jedná o děti, máme jisté povinnosti.“

Byly to dvě dívky, oběma bylo jedenáct, pohřešovaly je dvě různé domácnosti v jedné vesnici v severním Herefordshiru. K prvnímu telefonátu na tísňovou linku došlo těsně po deváté ráno předešlého dne a pozornost médií se na ně upřela večer, kdy byly u místního válečného pomníku asi tisíc metrů od jejich domovů nalezeny mobily obou dívek. Přes noc zpráva přešla z místní na celonárodní úroveň, a podle pořadu *Today* se měly toho rána rozjet rozsáhlé pátrací akce.

Věděl jsem, že Rozmar má v určitém fakticky tutlaném smyslu, o němž nikdo rád nemluvil, celonárodní působnost. Ale nechápal jsem, jak souvisí s nezvěstnými dětmi.

„V minulosti,“ vysvětloval Nightingale, „se děti bohužel občas využívaly při praktikování...“ – snažil se najít ten nejpráhodnější termín – „neetických forem magie. Odjakživa se držíme zásady dohlížet na případy nezvěstných dětí a tam, kde je to nutné, situaci prověřujeme, abychom měli jistotu, že se na nich nepodílejí jisté osoby z okolí.“

„Jisté osoby?“

„Pokoutní čarodějové a jim podobní,“ odpověděl.

V hantýrce Rozmaru byl „pokoutním čarodějem“ každý praktik, který své magické dovednosti buď nabyl *ad hoc* někde mimo Rozmar, nebo se stáhl do ústraní na venkov – a „rustikalizoval se“, jak to nazýval Nightingale.

Oba jsme pohlédli na protější stranu snídaňové místnosti, kde popíjela černou kávu a četla *Cosmopolitan* Varvara Sidorovna Tamoninová, bývalá příslušnice 365. zvláštního pluku Rudé armády. Varvara Sidorovna, kterou si Rudá armáda vycvičila, jednoznačně spadala do kategorie „a jim podobní“. Ale jelikož u nás už dva měsíce přebývala a čekala, až začne soudní řízení, alespoň ona v tomhle případě pravděpodobně neměla prsty.

Překvapilo mě, že Varvara přišla na snídani dřív než já a na ženu, kterou jsem předchozího večera viděl vyprázdnit skoro dvě celé láhve Stoličné, vypadá hodně čerstvě. S Nightingalem jsme se ji pokusili opít ve snaze vypáčit z ní víc informací ohledně Muže bez tváře, ale nedostali jsme z ní nic kromě několika opravdu nechutných vtipů – z nichž mnohé nešly ani pořádně přeložit. Mně ale vodka šikovně odrovnala a v noci jsem se docela vyspal.

„Takže něco jako SNASA,“ řekl jsem.

„To je ten seznam sexuálních agresorů?“ zeptal se Nightingale, který se moudře neobtěžoval naučit žádný akronym, dokud nepřežil minimálně deset let. Ujistil jsem ho, že přesně ten to je, a zatímco si do šálku naléval čaj, ještě se nad touhle otázkou zamýšlel.

„Náš seznam je vhodnější považovat za rejstřík zranitelných lidí. Naším úkolem v tomto případě je zajistit, aby se nezapletli do něčeho, čeho by mohli později litovat.“

„Myslíte, že je to v tomhle případě pravděpodobné?“ zeptal jsem se.

„Zase nějak příšerně pravděpodobné to není,“ odpověděl. „Ale v těchto záležitostech je vždy lepší postupovat co nejopatrněji, a navíc,“ usmál se, „když na pár dní odjedete z města, prospěje vám to.“

„Protože nic mi nezlepší náladu víc než poctivý únos dětí.“

„Přesně tak,“ přisvědčil Nightingale.

A tak jsem po snídani strávil hodinku v našem technickém doupěti, kde jsem si z internetu stahoval podklady a ujistil se, že můj notebook je pořádně nabitý. Právě jsem si obnovil kvalifikaci pro první úroveň ochrany veřejného pořádku, a na zadní sedadlo nového modelu fordky jsem si proto uložil tašku s taktickým vybavením a k ní přihodil příruční zavazadlo s věcmi na přespání. Usoudil jsem, že kombinéza z materiálu se sníženou hořlavostí potřebná nebude, ale robustní taktická obuv bude lepší volba než boty na běžné chození. Na venkově jsem už byl a z chyb se umím poučit.

Skočil jsem ještě do Rozmaru a v hlavní knihovně se setkal s Nightingalem, který mi podal složku z konopného papíru převázanou vybledlými

červenými stuhami. Uvnitř bylo asi třicet stránek průklepového papíru potištěného hustým textem a něco, co byla zřejmě fotokopie jakéhosi průkazu totožnosti.

„Hugh Oswald,“ řekl Nightingale. „Bojoval u Antverp a Ettersbergu.“

„Přežil Ettersberg?“

Nightingale odvrátil zrak. „Dostal se zpátky do Anglie. Ale trpěl tím, čemu se dnes prý říká posttraumatická stresová porucha. Je stále v invalidním důchodu – začal chovat včely.“

„Jak je mocný?“

„No, neradil bych vám ho zkoušet,“ odpověděl Nightingale. „Ale domnívám se, že už poněkud vyšel z praxe.“

„A když budu mít podezření?“

„Nechte si to pro sebe, nenápadně se stáhněte a při nejbližší příležitosti mi zatelefonujte.“

Než jsem stačil vyklouznout zadními dveřmi, ze svého kuchyňského hájemství vyplula Molly a postavila se mi do cesty. Věnovala mi slabý úsměv a tázavě naklonila hlavu na stranu.

„Myslel jsem, že se zastavím cestou nahoru,“ řekl jsem.

Svráстила bledou kůži mezi tenkým černým obočím.

„Nechtěl jsem ti přidělovat starosti.“

Rukou s dlouhými prsty zvedla oranžovou nákupní tašku ze Sainsbury's. Převzal jsem si ji. Byla překvapivě těžká.

„Co je tam?“ zajímalo mě, ale Molly se jen usmála, ukázala přítom svých nezvykle mnoho zubů, otočila se a odplula.

Opatrně jsem tašku potěžkal – poslední dobou už jsme nejedli tolik vnitřností, ale Molly uměla být co se týče kulinářských kombinací stále hodně výstřední. Dal jsem si záležet, abych tašku uložil do stísněného prostoru pro nohy před zadním sedadlem. Ať v těch sendvičích bylo cokoli, nebylo by vhodné, aby se příliš zahřály a začaly se kazit nebo začaly páchnout, případně spontánně zmutovaly do nějaké nové formy života.

Když jsem vyjžděl, byl nádherný londýnský den – modrá obloha, turistické blokovali chodníky na Euston Road a lidé na cestě do práce lapali po dechu z otevřených okýnek a roztouženě hleděli na mladé lidi, kteří se kolem promenovali v šortkách a letních šatech. Poté co jsem ještě zajel natankovat k benzínce kousek od Warwick Avenue, v okolí Paddingtonu se zamotal v dočasné spleti jednosměrek, načež jsem najel na výpadek A40, rozloučil se s modernistickou nádherou bývalé centrály

Hooveru a nabral kurz do míst, pro něž mají Londýňané označení „všude jinde“.

Jakmile jsem za sebou nechal pana Punche a okružní dálnici M24, nalaďil jsem autorádio na stanici BBC 5 Live, která se ze všech sil snažila z přibližně půlhodinových bloků vytvořit čtyřiaadvacetihodinový zpravodajský cyklus. Děti byly stále nezvěstné, rodiče se obrátili na veřejnost s „emotivní“ prosbou a policie a dobrovolníci prozkoumávali oblast, kde došlo ke zmizení.

Případ byl sotva dva dny starý a moderátoři už se začínali uchylovat k zoufalému tónu lidí, kteří pomalu nevědí, na co by se ještě zeptali reportérů na místě činu. Ještě sice nedospěli do fáze: *Co si myslíte, že se jim teď honí hlavou?*, ale byla to jen otázka času.

Došlo na srovnání s případem Soham, ačkoliv nikdo nebyl natolik neaktvní, aby poukázal na skutečnost, že v Sohamu byly obě dívky mrtvé ještě předtím, než rodiče zavolali na tísňovou linku. Čas se prý krátí a policie a dobrovolníci prováděli v okolní krajině opravdu důkladnou pátrací operaci. Spekulovalo se, zda příbuzní večer vystoupí v médiích, nebo zda počkají až do dalšího dne. Jelikož šlo o jedinou oblast, o níž moderátoři něco věděli, bylo diskusi o rodinné mediální strategii věnováno hned deset minut, kterou pak přerušila zpráva, že se reportérovi na místě podařilo udělat rozhovor s někým z místních. Dotyčným byla žena se staromódním přízvukem rozhlasové hlasatelky, která se vyjádřila v tom smyslu, že všichni jsou přirozeně nesmírně šokovaní a že něco takového byste v místě, jako je Rushpool, opravdu nečekali.

Zpravodajský cyklus se v celou hodinu restartoval a já se dozvěděl, že maličká víska Rushpool v ospalém, bukolickém Herefordshiru je dějištěm rozsáhlé policejní pátrací akce po dvou jedenáctiletých dívkách, nejlepších kamarádkách Nicole Laceyové a Hannah Marstowové, které jsou nezvěstné už přes osmačtyřicet hodin. Sousedé jsou podle svých slov v šoku a čas se krátí.

Rádio jsem vypnul.

Nightingale mi radil, abych z dálnice sjel u odpočívadla Oxford Services a pokračoval přes Chipping Norton a Worcester, ale navigaci jsem měl zapnutou na nejrychlejší trasu, což znamenalo jet přes Bromsgrove u spojnice dálnic M42 a M5 a autostrádu opustit až u Droitwiche. A najednou jsem ujížděl po několika navazujících úzkých hlavních silnicích, které se klikatily údolními a přes klenuté mosty z šedého kamene, než západně od řeky Teme vymizely. Dál následovaly už jen ještě klikatější vedlejší silnice

vinoucí se krajinou tak fotogenicky venkovskou, že by mě ani nepřekvapilo, kdybych za nejbližší zatačkou narazil na Bilba Pytlíka – za předpokladu, že by začal jezdit Nissanem Microu.

Spoustu silniček lemovaly živé ploty vyšší než já, dost husté na to, aby se mi občas otřely o bok auta. Docela dobře byste mohli projet jen půl metru od nezvěstného dítěte, aniž byste měli sebemenší tušení, že tam někde je – zvláště pokud by leželo potichu a bez hnutí.

Navigace mě polehoučku navedla serpentinou na zalesněný hřbet, po němž následovalo prudké stoupání po cestě, která nesla jméno Kill Horse Lane. Na vrcholu kopce jsem dostal pokyn sjet z asfaltové silnice na neuzpevněnou cestu, která mě odváděla ještě kamsi výš a přitom mi odkoušávala chutná sousta z podvozku. Projel jsem další zatačkou a uviděl, že cesta ubíhá kolem jakési chalupy, za níž se tyčí kulatá věž – měla tři patra a oválnou kupolovitou střechu, která jí dodávala podivně barokního vzezření. Navigace mě informovala, že jsem dorazil na místo určení, takže jsem zastavil a vystoupil, abych se rozhlédl.

Ocitl jsem se v teplém a nehybném vzduchu, který byl cítit křídou. Dopolední slunce hřálo natolik silně, že se nad prašnou bílou cestou tetelilo horko. Slyšel jsem, jak v korunách nedalekých stromů vřeští ptáci, a zpoza plotu ke mně doléhaly pravidelné, rytmické údery. Vyhrnul jsem si rukávy a šel se podívat, co jsou zač.

Terén se za plotem svažoval do prohlubně s dvoupatrovým cihlovým stavením, které trůnilo uprostřed zahrady rozdělené do neuspořádané mozaiky zeleninových záhonů, miniaturních fóliovníků a čehosi, co mi připadalo jako kurníky pokryté drátěným pletivem proti dravcům. Ačkoliv dům nebyl nijak starý, v linii střechy a způsobu uspořádání oken bylo něco vachrlatého. Postranní dveře byly otevřené a odhalovaly chodbu zaházenou zablácenými černými gumáky, kabáty a dalšími různými věcmi na ven. Byl tam binec, ale nepůsobilo to zanedbaně.

Na prostranství před chalupou dva chlápkové sledovali třetího, jak štípe dřevo na topení. Všichni tři měli khaki šortky a byli do půl těla nazí. Jeden z nich, starší než oba jeho společníci a se zeleným vojenským kloboukem na hlavě, mě zahlédl a něco prohodil. Ostatní se otočili a zastínil si oči. Ten starší zamával a vydal se do svahu směrem ke mně.

„Dobré dopoledne,“ pozdravil. Měl australský přízvuk a byl mnohem starší, než jsem si původně myslel – mohlo mu být šedesát i víc a měl štíhlé tělo jakoby potažené svraštělou vydělanou usní.

„Hledám Hughha Oswalda,“ řekl jsem.

„Tak to jste si spletl adresu,“ odpověděl a kývl směrem k věži. „Ten bydlí v támhletom baráku.“

Pomalým krokem se k nám vydal i jeden z jeho mladších společníků. Ze šortek mu vybíhalo tetování a rozpínalo se mu po ramenou a rukou. Nikdy jsem neviděl takový vzor: propletené šlahouny, rostliny a květiny, vykreslené s dokonalou přesností – připomínaly mi ilustrace k botanickým pojednáním, která jsem viděl v knihovně Rozmaru. Musel si je nechat udělat teprve nedávno, protože červené, modré a zelené barvy působily ještě jasně a ostře. Když k nám přišel, pohodil hlavou.

„Všechno v cajku?“ zeptal se – tohle Australan nebyl. Měl anglický přízvuk, mně ale neznámý.

Třetí muž dole u chalupy opět pozvedl sekeru a začal s ní máchat.

„Shání Oswalda,“ řekl starší muž.

„Aha,“ opáčil jeho mladší druh. „Jasně.“

Oba měli stejné oči, bledé, až vybledle modré, odstínu vyšisované džínoviny, a další podobnosti byly patrné i v linii jejich čelistí a lícních kostí. Určitě to byli blízcí příbuzní – tipoval jsem je na otce a syna.

„Vypadáte docela rozpáleně,“ nadhodil starší muž. „Nechcete sklenici vody nebo něco?“

Zdvořile jsem jim poděkoval, ale odmítl.

„Nevíte, jestli je doma?“ zeptal jsem se.

Oba muži se po sobě podívali. Třetí muž dole máchl sekerou a – *prásk* – rozštípl další poleno.

„Předpokládám, že jo,“ odpověděl starší muž. „V tuhle roční dobu.“

„Tak já k němu zajdu.“

„Klidně se cestou zpátky stavte,“ řekl ještě. „Moc lidí k nám nezabloudí.“

Usmál jsem se, přikývl a vydal se na cestu. Na vrcholu kupole byla dokonce i zábradlím obehnaná pozorovatelná. Byl to dům excentrického profesora z nějaké eduardovské dětské knížky – C. S. Lewis by si ho hned zamiloval.

Měděná stříška nad vstupními dveřmi vytvářela příjemný stín a už jsem se chystal, že zmáčknu překvapivě prozaický elektrický zvonek, k němuž patřila i nevyplněná jmenovka, když jsem uslyšel roj. Ohlédl jsem se na pěšinu, po níž jsem přišel, a uviděl ho: mračno žlutých včel pod větvemi jednoho stromu vedle chodníku. Úporně bzučely, ale všiml jsem si, že se drží v jedné konkrétní části prostoru – jako by si ho vytyčovaly.

„Co si přejete?“ promluvil na mě zezadu jakýsi hlas.

Otočil jsem se a zjistil, že dveře mezitím otevřela asi třicetiletá běloška – musela si mě všimnout oknem. Byla malá a na sobě měla černé cyklistické kraťasy a žlutočerné elastické triko bez rukávů. Měla peroxidově žluté rozčepýřené vlasy, tmavé, skoro černé oči a mimořádně malá ústa připomínající poupátko. Usmála se a ukázala drobné bílé zuby.

Představil jsem se a ukázal jí služební průkaz.

„Hledám Hughu Oswalda,“ řekl jsem.

„Vy nejste místní policajt,“ opáčila. „Jste až z Londýna.“

V duchu jsem musel smeknout. Většina lidí si ani nevšimne, jestli se fotka na průkazu shoduje s vaší tváří – natož aby si všímala rozdílu v policejním znaku.

„A vy jste kdo?“ zeptal jsem se.

„Já jsem jeho vnučka.“ Trochu víc se ve dveřích vypjala.

„Jak se jmenujete?“ pokračoval jsem.

Pokud jste profesionální zločinec, v téhle fázi zalžete, jako by se nechumelilo, a uvedete smyšlené jméno. Pokud jste pouhý amatér, buď před lhaním zaváháte, nebo mi řeknete, že se na něco takového nemám právo ptát. Pokud jste obyčejný občan, pravděpodobně mi své jméno sdělíte, pokud zrovna netrpíte pocitem viny, nevrlou náladou nebo nevládnou nafrněností. Viděl jsem na ní, jak vážně přemýšlí, že mě pošle ke všem čertům, ale nakonec u ní převážil zdravý rozum.

„Mellissa,“ řekla. „Mellissa Oswaldová.“

„Je doma pan Oswald?“ zeptal jsem se.

„Odpocívá,“ řekla a nijak nenaznačila, že mě pustí dovnitř.

„Přesto bych ho rád navštívil.“

„Máte povolení?“

„Žádné nepotřebuju,“ řekl jsem. „Váš dědeček složil přísahu.“

Užasle se na mě zadívala a potom se jí ta drobná ústa roztáhla v širokém úsměvu.

„Ach, panebože,“ vyhrkla. „Vy jste jeden z nich, že ano?“

„Můžu dál?“ zeptal jsem se.

„Ano, jasně,“ rozplývala se. „Já se poseru – Rozmar.“

Nepřestávala vrtět hlavou, ale už mě vedla do vstupní chodby s kamennými dlaždicemi – stinné a chladivé po všem tom letním slunci – a dál do poloobvalného obývacího pokoje, v němž bylo cítit potpourri a prohřátý prach, až jsme nakonec prostředními ze tří francouzských dveří vyšli zase ven.